

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajutoriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu seu 3 galbini mon. sunat6ria.

Brasiovu 24/12 Novembre 1867.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA

Transilvani'a.

Cercetarea mai de apr6pe a programelor lui Kossuth.

(Vedi Nr. 86.)

Dela an. 1848 adica de d6nadieci ani apr6pe natiunea roman6sca lupta pentru trei principia mari, care sunt: Unitatea monarchiei austriace, emanciparea civila si politica a natiunii romanesci si autonomi'a Transilvaniei.

Dela 20 Sept. 1865 inc6ce romanii voindu a mai lupta pentru acelea trei principia au fostu amerintiati cu pedepse, 6ra in unele privintie au si fostu pedepsiti.

In an. 1867 unitatea monarchiei f6 desvotata prin actele cele mai solene de statu si in loculu aceleia se substitui dualismulu, prin urmare natiunea roman6sca nu numai f6 deslegata de obligatiunea de a sta pentru unitatea monarchiei asia precum o intielegea dens'a si mai t6te celelalte pop6ra ale monarchiei, ci ea astadi este oprita dela implinirea acestei datorintie. Barbatii de statu carii tienu astadi frenenele amana crediura, ca securitatea dinastiei si a monarchiei se p6te garanta multu mai bine in form'a precum se vede in Sveti'a si Norvegi'a, decatu in forma federalistica cu unu singuru centru, 6ra nu cu d6ua. Fia asia precum e credinti'a lor. Noi inse nu pricepem si nu vomu pricepe niciodata unu lucru, adica pentruce acestu dualismu se aiba trebuintia de a inghiti c6 si unu Molochu miscarea auton6ma a provincioloru, pentruce se nulifice elu pe Transilvani'a si din care cauza natiunea roman6sca se fia tractata totu numai dupa buna placere, adica totu in consunetu cu legile cele f6rte egoistice dinainte de an 1848.

D6ca parti'a lui Kossuth voiesce in adeveru democratia curata, scutita si aparata de orice privilegiu, apoi ea trebuie se voiesca si emanciparea perfecta civila si politica a natiunii romanesci. D6ca acea parti'a voiesce federalismulu, apoi e preste putintia c6 se voiesca nulificarea autonomiei Transilvaniei. De aici ar urma, ca astadi cum stau lucrurile, romanii pre catu pricepem noi si pre catu suntemu informati, aru fi de acordu cu primele d6ua programe, nu pentru barb'a cea frum6sa a lui Kossuth, ci pentruca pe acestea d6ua terenuri coincidu interesele, p6te si convictiunile n6stre.

Din acestea s'ar putea esplica acelea urme de popularitate, ce au inceputu a se ivi p'intre romanii pentru Kossuth.

Venimu la a trei'a programa a lui Kossuth, adica la confederatiunea danubiana.

In Nr. trecut observaramu, ca noi nu scimu, d6ca acea teoria a lui Kossuth si a partitei sale va fi avendu seu nu urmatori intre moldavoromani si intre slavii danubiani. Acum adaugemu, ca opiniunea romanilor din acestu mare Principatu si din Ungari'a o cun6scemu in acestu respectu si mai pucinu. De ac6sta nesciintia inse nu avemu nici o cauza de a ne mira. Pana estimpu desbaterea acestei teorii in publicu a fostu oprita sub pedepse grele infamator6, prin urmare a lipsitu ori ce ocaziune de a o deavolta spre a put6 forma asupra ei unu felu de opiniune publica. Apoi credemu cumca este invederatu inaintea ori si cui, ca d6ca cumva teori'a confederatiunii danubiane nu este unu prunou nasoutu mortu, ci unu fetu cu vi6tia in sine, atunci ea este de o importantia nemarginita, prin urmare formularea cei dedese Kossuth in cateva trasuri nicidecum nu e de ajunsu, pentruc6 se'ti poti face o idea chiara

despre natur'a ei. Tooma d6ca Kossuth si parti'a sa ar' fi disu curatu, ca voiesce de a lungulu Dunarii o federatiune de staturi (Staatenbund) seu intoama precum a fostu a Germaniei (c6 vai de ea pana in 1866), seu mai multu, adica precum sunt staturile nordamericane, inca si in acestu casu romanii era se mai intrebe pe numit'a parti'a: Voiti voi staturi federative monarchice seu republicane? Si d6ca voiti monarchice, sub cate si care dinastii?

Deci atatu din cauzele stinse, catu si pentruca trecutulu lui Kossuth a fostu pana a o um de o natura c6 se insuffle romaniloru ne'noredere completa, de aceea si teori'a confederatiunii sale pe unde numai apucase a ficunoscuta mai multu c6 pe furislu, a fostu primita pre catu scimu noi, cu multa rec6la si prepusu (suspicio).

Noi din parte-ne aflamu, ca acelu prepusu alu romaniloru este justificatu din mai multe puncte de vedere; prin urmare suntemu si astadi de opiniune, c6 oricare din noi se rumege lucrulu f6rte bine si se paz6sca, c6 nu cumva se intre in vreo cursa. Nici unulu din noi se nu alerge dupa unu stindartu, carele nu ne este cunoscutu de locu, prin urmare pe acea cale se nu aiba a face nimicu cu Kossuth. Deci pre catu nu trebuie se romanemu neutrali in lupt'a ce se p6rta in fav6rea principiului democraticu, in fav6rea emanciparii natiunale si a restaurarii drepturiloru tierii, pre catu acelea se potu suferi f6rte bine si cu interesele dinastiei si cu ale monarchiei, — pre atata se ne aparamu de propagand'a unei confederatiuni, a carei infintiare depinde mai antai dela Damnedieu, apoi dela invoirea Europei; 6ra celu care nu primesce aceste d6ua conditiuni c6 absolutu recerute la infintiarea unei confederatiuni danubiane, acela trebuie se prim6soa nesmintitu si neaparatu un'a a trei'a, carea este: Sange, sange, vali de sange, precum se exprima si „Pesti Napl6“ din 14 Nov. in articolulu seu de fondu, in care se ocupa 6rasi cu programele lui Kossuth.

Si pentruce atata sange? va intreba cineva. Pentruca Kossuth se tiene mortislu de 14 Apr. 1849 adica elu nu mai vrea pe dinasti'a Habsburg; pentruca elu a cerutu pe principele Napoleone de domnitoriu in Ungari'a si — ce se mai ascundemu pisic'a in sacu, pentruca elu se invoise c6 Transilvani'a se tr6ca la cor6n'a roman6sca, s'a invoitu fara a intreba pe eonatiunaliu sei, fara a intreba chiaru pe romanii; n'a ingrijitu inse intru nimicu si nici ca va ingriji in t6ta vi6ti'a sa, pentruc6 la unu casu de asia insasi Romania se fia sigura macar pe 24 6re de invasiune straina, de carnagieri infricosiate, de subjugare totala, de s6rtea sub care geme Poloni'a sfarmata.

In locu c6 Kossuth se impinga pe acestea natiuni intr'unu bellum omnium contra omnea, pentruc6 6rasi se remana pe alta suta de ani inapoia altoru pop6ra, va face de o miie ori mai bine, d6ca elu si toti partisanii sei isi voru pune t6ta silinti'a si t6te puterile spirituali pentruc6 se aduca pre toti conducatorii natiunii maghiare la cunoscenti'a unor mari adevururi istorice, care sunt, ca: Ungari'a si Transilvani'a au cadiutu asia greu mai v6rtosu din cauza, ca natiunea roman6sca a fostu apasata in sclavia si maltratata; ... ca ele voru fi fericite atunci, candu natiunea roman6sca va fi intoama pretinuta si libera in oalea culturii sale; precum si ea pana candu Moldavoromani'a nu va fi sigura de independenti'a si integritatea teritoriului seu, pana atunci oricatu de strinsu se va lega elementulu maghiaru cu celu germanu, Ungari'a totu nu va fi sigura nici odin6ra de independenti'a si liber-

tatea sa. Se spuna Kossuth compatriotiloru sei cu istori'a in mana, ca Ungari'a cadiuse sub iataganulu turcescu din cauza ca romanii persecutati si maltratati nu iau ajutoratu la timp. Se le arate Kossuth acelea documente istorice, din care se vede, ca ori candu s'au sculatu ungereni asupra nemtiloru, totudeauna romanii seu stetera cu manile in sinu, seu detera ajutoriu nemtiloru, alu caroru despotismu li se parea multu mai usioru decatu despotismulu de acasa, ceea ce in adeveru asia s'a si aratatu. Se mai invetie Kossuth pe ai sei, ca poft'a de a mai maghiariza pe romanii se si o puna in cuiu pentru toti veorii, pentruca elementulu maghiaru nu e capace de a lua in sinesi pe celu romanescu, precum nici acesta nu va putea niciodata romanii pe cela, prin urmare articulu de lege precum este de ecs. celu din 1842 regulatoriu de limba si sc6le, se'lu arunce catu mai curendu in camar'a cu vechituri si se ad6pte in acestu respectu sans frasse sistem'a elvetiana, care singura e in stare de a ne impaca.

Pana aici ne ocuparamu mai multu cu parti'a lui Kossuth si cu programele politice ale ei si certetaramu, pana la ce mesura ar' putea cineva tracta cu aceeasi si la ce punctu ar' trebui se ne despartimu. Se mai analizamu si program'a partitei lui Deak seu a majoritatii si a lui Ghiczy-Tisza? Este de pri6osu. Acelea d6ua partite considerate din cele d6ua puncte de vedere ale n6stre in fondu sunt unite, ele numai in susu catra tronul si monarchia sunt desbinata. Noi credemu asia, ca ou acelea contielegerea este imposibile si amu dori c6 se ne insielamu in ac6sta credinti'a n6stra. Amend6ua suntu centraliste si ambe maghiarizat6re pana la fanaticismu, un'a inse mai vicl6na decatu alt'a. Ce urm6za de aici? Urm6za ca acelea d6ua partite au se'si mai d6 cu capetele de pragulu de susu si de diosu, pana se afle, ca afara de ei mai sunt si altii in ti6ra. B.

Alb'a Iulia 20 Nov. Sinodulu statulu rom. catolicu e conchiamatu pe 5 Ianuaru 1868. Asteptamu c6 deputatii romani se exopereze si pentru staturile confes. romane asemine adunari, cum exoperara deputatii rom. cat. pentru ai sei. — D. can. C. Paptalvi inca merge la Pest'a c6 deputatu, — In gimnasia cl. I si II se dispune a fi numai cate unu profesor seu celu multu 2. —

Clusiu 17 Nov. (Nesecuritatea publica la culme.) „M. Polg6r“ constata, ca in timpulu de facia mai din t6te tienuturile Transilvaniei mergu la Clusiu soiri despre talcharii. Mai de curendu la orasiulu sasescu Bistritia doi locuitori de acolo au comis unu asasinatu (Raubmord). Totu in Bistritia au furatu cass'a cu bani dela spitalulu regimentulu numitu alu regelui de Oland'a, 6ra la orologiarulu G. Wachsmann inca au spartu in capu de n6pte. — In Armenopole (Gherl'a) unu ampoiatu gasi in chili'a sa pe unu asasinu ascunsu sub patu.

Representanti'a comunala din Clusiu a pusu 100 galbeni premiu pentru celu ce ar' descoperi pe asasinii omoritulu Szekr6nyes si a gazdoiei sale. —

In M. Osiorheiu dreptulu pumnulu se facu de moda chiaru intre 6meni de distinctiune. —

(Desfintiarea vicariatulu gr. cat. dela Nasendu.) Asia ni se scrie din o parte demna de credinti'a, ca mai dintr'odata cu mitropoli'a unita s'a pusu in cestiune si acelu vicariatu si ca s'a facutu intrebatiune, d6ca acelu vicariatu mai este afacere curatu interna a clerului. Mergemu departe. —

(„Concordi'a“ si „Gazet'a“ necitite.) Totu in „M. P.“ scrie unu proprietariu din comitatulu Dabac'a, cumca intr'o

comuna vedu cineva in locuinta primarului o gramada de Nri din Gazeta si Concordia nedes-facute, prin urmare necitite pe anulu intregu

Ce foi sunt acelea? — Le-au adusu pen-tru comuna. — Din banii comunei? — Se in-tielege. — Apoi deoa le platiti, pentru ce le cititi? — Pentru ca in comun'a intraga nu este nimeni care se le citeasca, pentru ca nu intielegu limb'a romanésca noua. —

In acésta comuna sunt si maghiari, aveti si vreo fóia maghiara? — Nici un'a.

Reflexiunile cate se adauga la acestu dia-logu in „M. P.” sunt la locul lor, intocma pre-cum era deunadi cele din Banatu, unde inca si-lescu pe comunele romanesci, cá se prenumere numai foi maghiare de colóre catol-lica, prin urmare nici ca le mai reproducem, ci in locu de acelea ne luam voi a observa si noi cate ceva in altu respectu. Casulu com-unicatu este prea posibilu. Noi insine amu vedutu in viét'a nóstra mai multe de acestea si bine se insemnamu: in tóte trei lim-bele patriei. Ce vi se pare, ca in totu op-rinsulu Transilvaniei din tóte nationalitatile nu vei afla atati cititori de foi publice, cati are unu singuru diariu de cele mai mari din Vien'a, si in totu coprinzulu corónei Unguresoi la 15 milióne suflete nu sunt atatia, cati de eos. la 4 $\frac{1}{2}$ mi-lióne si Boemiei. M. P. scie, ca in acésta tíera mai sunt unele clase de ómeni, caroru le este óresicum rusine a se ocupa cu lectur'a. Se nu mergem la sate, se stamu deocamdata pe la orasie de cate 4—5—7 mii suflete, ma-ghiari séu sasi. Cati abonati si cati cititori vei afla in aceleasi? Cantati listele foilor maghiare si nemtiesoi. S'au facutu probe cu nescé cafe-nele numite in bataie de jocu casine, ca li s'au tramisu foi gratis. Acolo le-a batutu Ddieu ne-otite. S'au darutu carti brosiurate si inadinsu netaiate. Un'a din acelea, carte istorica, a statu 2 $\frac{1}{2}$ ani netaiata, prin urmare nici citita de ni-meni. Intre negutistóri celu care citeste cate ceva trece de omu carele ambla dupa secaturi si nu'si cauta de trebile sale. Cautati pe la comunele sasesci si veti afla pe pop'a, dasca-lulu si notariulu citindu cate o foitia din candu in candu. Poporulu nu citeste, pentru ca nici nu l'a invetiatu nimeni.

In Aiudu, in Turd'a am cautatu la asia nu-mitele „oteluri” foi publice; abia ne adusera cate un'a. Déca la orasie merge precum merge, ce se ne miramu de sate si inca de sate roma-nesci, caroru mai nainte nu le fusese ertata nici se aiba scóle? Inse cine si póte pretinde, cá simplulu tieranu se pricepa ceva din foi politice? Se nu ne facemu pecate. Déca preotii, notarii si proprietarii „cultivati” nu citestu nimicu pe lume, ce se astepti dela sa-teni? Déca ómeni cu venituri de mai multe mii pare ca'si scotu din vederile ochiloru, candu siliti de rusinea altora dau cate 2—3 fl. in fa-vórea literatur'ei, apoi cum se de saténulu imp-lilatu smalnu si despoiatu?

Limba noua limba vechia — ból'a diace cu totulu airea. Aduna macar 10 mii de secui sa-teni la unu locu, citestele articuli de fondu s. a. in limb'a lor si poti sci nainte, ca nici unulu nu va intielegu nimicu din ei. Citesce sasiloru ori si ce in limb'a lui Schiller si voru sta se'ti a-dorma ascultandute. Totu asia este si la noi. Scimu o alta fóia recomandata fórté multu pu-bliculu. Din aceasi inainte cu 2 septemani mai diace vreo optu ecsemplarie chiaru la post'a de aici, dela Iuliu a. c. inca nescóse. Espedito-rule ne declarà ca le va remite. Mai era totu acolo inca si alte foi date nitarii de cateva luni, cam 3 $\frac{1}{2}$ cu tótele.

Dv. sciti ce frumósu si ageru parodiaza „Bolond Miska” pe publiculu maghiaru. Toti avemu parte din aceasi; in acestu punctu cam suntemu egali. Déca aru re'nvia astadi recto-rulu Apáczai Cseri János din timpulu principi-loru Rákoczy, séu macar Nic. Bethlen din di-lele lui Apaffy, me temu ca éra si ne-ar-dice la toti ardeleni „... tehetetlen, gyermeki, ál-lati” etc. —

Din com. Solnocului interióre.

Calatori'a Esc. Sale d. comisariu r. — Comite-tulu permanentu. — Scól'a principala gr. cat. din Lapusiu. — Simtiurile nobililoru romani si limb'a romana

Cu ocaziunea calatorie Esc. Sale d. comi-sariu r. cont. Emanuilu de Péchy in 16 Sept. a. c. inteliginti'a romana din Desiu affa cu cale de a si manifestá simtiemintele si dorin-

tie sale prin afigerea de dóue flamuri nati-onale, — care si corespondintele maghiaru le-au desoriatu oá frumóse si din cari un'a érá la cea'sa parochiala gr. cat. locuintia d. protopopu Ioanu Coloieru, cu inscriptiunea: „Se traiésaca”. — Ceealalta in apropiare la a 4-a casa, locuin-ti'a d. curatoru supremu Gavriole Manu cu in-scriptiunea: „Egalitate nationala, de limba si religione”. — Acésta combinatiune érá pré bine potrivita; oa-ci fiindu flamurele asiediate in strát'a principala, pe unde au trecut Esc. Sa, ele nu au remasu ne observate, si au lasatu cea mai profunda intiparire in toti spectatorii lor, dandu a intielege si cu asta ocaziune, la ce a-spira romanii in genere.

Dupa aceste la o luna, in 16 si dilele urma-tóre a l. Octobre comitetulu permanentu si-a tienutu siedintiele trilarie, cu care ocaziune afara de cetirea mai multor ordinatiuni mai nalte, alegerea unui controloru — firesce ma-ghiaru — langa perceptorulu domesticu — a-semenea maghiaru, — statorirea preliminarului apeselor, au venitu inainte si alte dóue obiecte de multu interesu, unulu propunerea lui La-dislau Lészai, cá se i se tramita lui Ludovicu Kossuth o sorisóre de incredere. Acésta propu-neru au avutu vreo trei aparatori resoluti, cari in contra ministeriului actualu s'au inar-matu cu tectatulu Sloru din legile vechi ale Un-gariei, dovedindu, ca ministeriulu nu a avutu base de a nota pre exdictatorulu, — érá din partea contraria — partit'a Deákiana, si cu de-osebire de catra comitelesu supremu fú comba-tuta, — preste totu inse cu crutiare. — Ve-nindu acea propunere la votisare fú mai una-nimu respinsa. — G. Manu se abtíenú de vo-tisare in caus'a acésta.

Alu doilea obiectu de interesu nationalu romanu fú o propunere de catra comitelesu supr. Car. de Torma, cá comitetulu comitatensu se íspre cunoscutia aprobátoria impregiurarea, cá esindu elu in faci'a locului, se compuna difecintiele ob-veniente la scól'a principala gr. cat. a Lapusiu-lui ung. spre multamirea partiloru interesante. In contra acestei propuneri se sculà in trei ron-duri dn. G. Manu si demustrà cu argumente tari, ca comitetulu comitatensu nu'í compete nici unu dreptu de amestec in afacerile acelei scóle confesionale si accentuà, ca d. comite su-premu, amesuratu chiararei sale e indreptatitu si indatoratu a purcede in caus'a acésta in in-tielesulu statuteloru fundationale si a inalteloru ordinatiuni, fara a o aduce insaintea comitetului spre desbatere. Resultatulu acelei propuneri s'a prevediutu si propunerea s'a primitu.

Pertractarea acestei cause de catra comite-tulu comitatensu, ne face fórté ingrijitori despre viitorulu scólei aceleia — atatu de necesarie pentru cerculu si tienutulu vecinu alu Lapusiu-lui, de órece d. comite supremu in propunerea s'a aduce insainte in urma acea alternativa, cá edificiulu scolasticu se se vanda prin licitatie, si asia scól'a se inceteze? Déca partile interese-ate nu se voru cointielege? Horrendum dictu! Auditi si spuneti, ca óre astadi nu avemu de a ne teme si a fi ingrijati de pede-cele, ce voru se ni le puie si in calca desvol-tarei intelectuale intocma cá la an. 1848? Inse Ddieu din ceru nu le va ajutá si scól'a acea va susta si in viitoru, pentru ca romanii de confesiunea orientala se bucura de sustarea a-celeia, ca-si tramitu baietii de invetia, si nu voru recere niciodata petrile edificate; potu inse pretinde ajutorulu imprumutatu atunci, candu isi voru redicá si ei o scóla centrala, si acela ilu voru si capata dela romanii de confesiunea unita. — Romano-catolicii inca nu sunt orbiti de fanaticismulu maghiaru si ur'a anti-nationala, cá se dorésca incetarea scólei aceleia, la care invetia si ei cu succesu bunu, — apoi partea reformatiloru li se va da afara in natura, déca o voru pretindeo, si de voiti in urm'a unei sentintie chiaru judecatoresci, déca va urma?! Séu ce dieu? Si acésta scóla e productu alu absolutismului, inca se va sterge intooma, cá legile din 1863/4 pe cale scurta? Ajute ve Ddieu, asia dupa oam simtiti de bine pentru romanu, ca-ci de eugetati la ceva reu ascunsu Ddieu va incalec caile si pasii vostri mai iute decatu v'ati puté ajunge unu scopu necuratu! Pentru sustinerea scólei aceleia au fostu redi-catu ouventu si dn. Andreiu Francu, aseorulu sedriei.

Protocolulu siedintieloru s'a cetitu si in limb'a romana, cu care ocaziune vreo doi domni cu nume Miklos si Károly protestara in contra numirei de Nicolau, Carolu; dara dn. comite

supremu — ii rusinà cu gramatió'a! aratandule subscrierea sa propria de Carolu de Torma. Pre incetu vrendu s'ar deda cu audiulu limbei ro-mane. Asia vedeti fratiloru, pasiti in tóta diu'a cu spiritulu timpului inainte. si atunci putemu trai in pace eterna!

Nobilimea romana — amagita odinióra si satula de atatea mintiuni grosolane incepe cu incetulu a se desamagi, si nu e departe tim-pulu, in care ea -si va reocupa acea positione onorifica in caus'a nationala, care au pastratu-o acsia, cari despre o parte s'au feritu de castrele lui Juda vendiatorulu, si hólbele jidovesci, éra de alta nu si-au bagatu manile in sinu, retra-gunduse dela indatorirea de cetatianu si pa-triotu. — Nu e departe timpulu, in care nobilii romanu reintorcunduse la virtutea strabuna, voru întórce dosulu pentru totudeauna la acsia, cari sunt si au fostu in totu timpulu contrari feri-cirei natiunei romane in tóte clasele ei, (sispre alu apasa s'au folositu ai lua alegerea de depu-tatu statu cu promiteri de munti de aur, catu si cu imparecherea romanului cu romanu, pen-trucá romanii se n'aiba cine si apere interesele si pasurile, si se ésa la lupta in dieta si pentru binele romanului, ci ei cá deputati acolo se se mai laude, cum s'au laudatu si in diet'a din Clusiu, ca reprezenta si pe romanu, si candu ii despoiescu de drepturi, si ca poporulu e mul-tumitu cu tóte ce facu ei, si asia romanii si nemesii remasera totu fara gura si totu horop-siti pana candu voru capata minte.) —

Romanulu are lipsa de credintia tare in Ddieu, in monarhu, dar' apoi si in virtutea s'a propria, si pre langa acésta staruindu in con-tinuu pentru drepturile politice care'i competu dupa legea naturei si a lui Ddieu, nu va suferi indelungatu neindreptatirea, ce iau croitu-o domnii pofitóri de suprematia, ca, ce nu se po-trivescu cu legea si dreptatea lui Ddieu, se va stinge si se va resipi cá fumulu! —

S c a e v o l a .

Domnule Redactore!

DTa scii bine, ca in Ungari'a cestionea transilvana e cunoscuta fórté reu, adioa totu dupa informatiuni séu de totu false, séu incai unilaterali. Anume pre noi romanii nu vrea se ne pricepa acolo nimeni, éra intr'aceea foile ma-ghiare bucioma intr'un'a, ca noua nu ne lipseseo nimicu pe lume, ci ca suntemu intru tóte egali, cu cine? cu noi insine! —

Intre acestea „Unio” din 17 Nov. voindu éra si se intunece adeverulu scapà totusi din condeiu o marturisire, dupa care noi suntemu in ade-veru respinsi in starea vechia. Aici va intreba oicine, care a fostu acea stare vechia. Aceasi se cunosce mai luminatu din legile tieriei. Dara fiinduca aceleasi legi nu sunt cunoscute in pu-blicu, me rogu cá macar o parte din ele se le reproduc si Dta in limb'a lor originala, pen-trucá incai o parte a publiculu se le cunosca bine si apoi se arunce cu petrii in noi, déca le numimu brutali si barbare. Aceleasi aru fi:

A z A p p r o b a t a C o n s t i t u t i o k b ó l .

Ide nem értvén az Oláh, vagy Görögök sectáján lévők, kik pro tempore szenvetnek, usque beneplacitum Principum et Regnicolarum. (Part. I. tit. 1. art. 3).

Noha az Oláh Natio az Hazában, sem a Statusok közzé nem számláltatt, sem vallások nem a recepta religiok közzül való; mind az által propter regni emolumentum, miglen patial-tatnak, az Oláh egyházi rendek ehez tartásak magokat.

I. Püspököt a fejedelemtől kérjenek oljat, a kit egyenlő tetszésekből az Oláh papok alkalmatosnak esmérnek; kit ha a Fejedelmek illendőnek itélnék lenni, ugy adgyanak confirmatiót reá, mind a Fejedelmek hítségére s mind az ország javára, és egyéb szükséges dolgokra nézendő conditiók és modok szerint.

II. Az oláh püspökök, esperestek és papok a visitalásnak idején a külső tiszteteknek hatal-jokba magokat ne elegyítsék, a szegénységet ne sanczoltassák, külső dolgokat ne igazgassa-nak, exentiokat a félékről ne tegyenek; hanem visitalják csak a magok papj-it és deákjait, beszerikájokat, ezimteremjeiket, temetjüket; háza-sulandó személyeknek vagy copulatiojokat vagy elválasztásokat, az ő modgyok szerint való egy-házi szolgálatjokat, Ecclesia követéseket és több hasonló csak az ő tisztetek és állapotjukat il-lető dolgokat; azokbanis mindazáltal az ország-uk végezéséhez alkalmatván magokat; külső

büntetésekbe, bírságokba magokat neelegyíték. (Part. I. tit. VIII art. 1.).

Földes Uroknak proprietása hogy jövődre nézve annál inkább ne periclitáljon, az Oláh papok annuatim bizonyos honorariummal, de csak állapotjokhoz és értékekhez illendővel tartozzanak; kiből ha a földesurnak képtelen kívánsága lenne, a vármegyét requirálván, conscientiose limitálják el, ennek nem hasznát, úgy, mint örökségének rendtartását ponderálván.

Az oláh papoknak pedig fiait, mihelyt meg házasodnak, avagy külön kenyéren laknak, ha nem papok, repetáltassák a szerént, amint az egyéb jobbágyokat: sőt ha gyermekek, vagy ha egyéb aránt nótelen legényekis, akárhol találtassanak Apjuk mellett, meg fogathassák, és kezesség alá vethessék. apjukon kívül valokat pedig repetáltassák akár mi idős korokban. (Part. I. tit. VIII art. 3.)

A mely oláh pap igaz ok nélkül divortálna valakit, vagy más valláson valokat copulálna, vagy tudva, két feleségű embert vagy pedig el ragadott s nem pedig rendesen meg két személyeket; vagy olyanokat, kik az ország végezési szerént való uton és módon nem szabadittatnak egy más mellé állani, vagy elsőben a külső büntetést véghez nem vitik, vagy a kikkel Ecclesiát kellene követelni s elmulatnák, mind az ilyen papokat ha az esperestek meg nem büntetnék érdemek szerént, meg értvén a tisztek, admoneálják: ha mégis posthabálnák intra quindenam meg nem büntetnék, az esperestek priváltassanak tisztektől; a papokra pedig a külső tisztek látassanak törvényt és büntessék magok érdeme, és az ország végzési szerént külső büntetéssel 200 f. Az oláh püspök pedig papságoktólis priválja, ha úgy fogják érdemleni. (Part. I. tit. VIII art. 4)

Az Oláhokról. Noha az oláh nemzet propter bonum publicum admittáltatott ez Hazában; mind az által nem vévén eszében állapotjának alacson voltát, némely nemes Atyánk-fiait impediálták hogy az ő innepeken ne legyen szabad munkálkodni. Végeztetett azért azok ellen, hogy a magyar nationak ne praescribáljanak, és ennek utánna senkitis a fellyebb megírt okból meg ne háborítsanak. (Part. I. tit. IX. art. 1.) *)

III-ik rész V. tit. I. art. ből, „melyben való kedvezést magok viselésével nem hogy érdemlenének, de sőt naponként árad rossz cselekedetek: sőt sok helyeken majd nyilván való erőszakkal élnek a több nemzeteken és azoknak határin etc. etc.

Kalugyerek felől. A mind hogy az Oláh Nationak vallása is nem a négy recepta Religioiok között való, úgy az a szerzet, melyben lévőek Kalugyereknek neveztetnek, nem acceptáltatott sőt inkább meg tilalmaztatott. Hagyattatik annakokáért mostanis az országnak és fejedelmeknek szabados dispositiojokra, úgy, hogy valamikor illendőnek vagy szükségesnek itélik, tellyességgel excludáltassanak. (Part. III. tit. VIII. art. 1.)

Hunyad-Vármegyében feleségek után nemes funduson lakó Muntyánok a Nemességnek színe alatt lopást, gyilkosságot és egyéb czéges vétkeket cselekedvén, hogy az 1624 esztendőben a lator oláh papoknak meg fogásáról írott Articulus ezerént, ha kiknek magoknak elegendő zálagjok nem találtatik, comperta rei veritate avagy kezesség alá vettethessenek, végeztetett. (Part. V. Edictum XXXIX.)

Oláh papokról. Holott még a residentiátlan nemes személyeket is sok dolgokban, sőt némely casusokban nagyobb rendeket is arestálnak; anyivél inkább az oláh papokat, kiknek or-gazdaságok, vagy egyéb czéges vétkekben való életük felől bizonyos suspicio vagyon, a Tisztek meg foghassák, és a dolognak mivoltához képest vagy árestomban tartásák, vagy jó kezesség alá inquiráltatván felőlök, törvény szerént igazítsák el dolgokat; de törvény előtt meg ne károsítsák. (Edictum XLII.) **)

A mely oláhok az előtti rossz szokások szerént, tolvaj módon ragadnak el feleséget magoknak, magok halállal büntetessenek, ha a leányzó vagy aszszony emberis nem consentiált, a vagy azoknak attyok vagy annyok a kiknek incumbált; ha pedig azoknak consensusok járult, díjokon változzanak, mely díj a földes

urnak adassék, az hol a hatalmat cselekedték: a tisztekis 12 f. exigáljanak; a több complice-sek pedig díjokon változzanak a tisztektől.

Ha mely nemes ember az a féldolgokban patrocínálna az oláh papoknak, a tisztek törvényvel prosequálják, az illegitimum divortiumok pedig invigurosomok legyen. (Edictum XLIII.)

Oláhokról. . . (kivonat). Tegezzel, kardal, pallossal, tsákánnyal, dárdával és egyéb fegyverekkel járni ne mérésszeljen etc. etc. (Edict. XLIV, ex articulis annorum 1620. 1622. 1650.)

A Compilata constitutiokból.

Az oláh papokis hoztak olyan alkalmatlanságot, hogy némely nemes Atyánfiainak, kik közüllök ugyan azon a sectán vannak, vagy magokon vagy jobbágyokon törvénytelen büntetéseket cselekesznek, a Vladica is olyan dologban elegyiti magát, mely nem az o tisztit illeti; ha kit pedig közüllök efféle excessusért in jus akaróznak attrahálni, residentiátlan lévén, hol legyen competens foruma, nem tudjuk. Azért a meg bántodott félnek arbitriumában legyen, ha Vármegyén akarja e keresni, vagy Táblán, az olyan dolgokat patroló Vladicat? a Vármegyéről pedig transmittáltassák Táblán, ha a causának meritumja úgy kívánja, és tartozzék két-száz forintig kezest állatni, hogy a törvényt végig állja, légyenis miből a triumphans félnek satisfactiot impendálni. (P. I. tit. I. art. 9 de a. 1655)

Némely oláh esperestek és papok privata injuriából, vagy magok privatumoktól viseltetvén, magok halgatojok között némelyekre neheztelvén, egész falukat tiltottanak el a templomtól, holt embereket is el nem temetennek, a kisdedeketis keresztetletlen hagyták meg halni. Concludáltuk azért, hogy az oláh Vladica sub amissione honoris et officii az ilyeneknek igazán végére menvén, a hol comperiáltatni fognak az ilyen exorbitáló esperestek és papok, mind most s mind ennek utánna érdemek szerént, semmiben nem kedvezvén nékiek, igaz törvény szerént meg büntesse. (P. I. tit. art. 10 de a. 1665).

A vallásos proselytismust illetőleg.

Az 1568-ban Jánvar 6-kán tartott Tordai országgyűlésnek XIII. törvény cikkje:

„Felségednek alázatosan jelentjük: sokan vagynak ez Felséged országában, kik az oláh püspöknek, kit Felséged kegyelmességéből a püspökségnek tisztire választott, nem engednek, hanem a régi papoknak, és azok tévelygéseinek engedvén ellene állanak, őtet az ő tiszteiben elő nem bocsáttyák; könyörgünk Felségednek, hogy Felséged országával tett előbbi végzése szerént az Evangeliumnak kegyelmösen engedjen előmenetelt, és az ellen való vakmerő bántorkodokat büntesse meg.“

Ugyan Tordán 1569ben tartott diatáról art. XVI.:

„Az oláhok a kik Istennek igéjét vették a praedicatoroknak, kik az Istennek igéjét igazán hirdetik közöttök, egy kalangya buzát adjon minden házas ember.“ (Va urmá.)

UNGARIA. **Dela dieta.** Din siedintiele din 7 si 8 Nov. nu ne intereséza alta decatu, ca in cea din urma in contra alegerii deputatului dela Pecica aradana s'a ordonatu investigiatiune si G. Veghső e comisariu cercetatoriu. — Er' decursulu alegerii br. Ios. Veselényi, in contra careia cá nelegala protestara 17 comune din cerculu Cehului (Solnocu mediu) placu dietei, ca br. V. se verifică! — Si, audi minune! din ce temeiu se respinsera petitiunile comunitatiloru romane?! — Ca ad. antistii acoloru comune au datu atestate providute cu sigilulu comunulu, ca alegerea n'a fostu nelegala: ergo e legala. Va se dica, inaintea dietei din Pest'a autoritatea unui antiste e mai multu cumpanitoria decatu a unei comune intregi, cá cum o comuna intréga, care nu e espusa vendiarii, s'ar puté corumpe mai leane decatu unu antiste, care trebue se asculte si se tremure de inaintea boieriloru cu influentia. Asta procedere e pré arbitraria si documentéza pré multa tienere de parte, incatu cere si respaltire la ceru! Apoi cine ce mai are de speratu dela asemenea alegerii?! Mai inoedetive, mai jurati in vorbele celoru, ce nu voru decatu a insiela! Asia ve trebue. déca nu ve ecerceati dreptulu cu taria neecessorabile. — Siedinti'a din 13 Nov. a fostu plina de

interpelatiuni. Cea de antaia fű a lui Mauriciu Jókai, care dise, ca e insarcinatu a dá o petitiune camerei dela coloni'a maghiara din Constantinopole, prin care se plange acésta, ca se face negotiatioria rusinósa cu fete maghiare si inca copile de 10—12 ani, cari se amagescu si se tragu pe nai dela granitiele Ungariei si legate se strapórta si se vendu cá solave pentru cate 4—20 galbeni in Constantinopole, si déca scapa, findu amenintiate ou perderea vietiei, confugu la nunciatur'a austriaca, care apoi le restitué de nou in locu de ale scapá si cautandu adapostu la coloni'a maghiara, pana candu se se reintórca in patria, agintele austriacu. Vecsere le respinge denegandule orce scutire si asia ér' devinu sclave. Coloni'a maghiara recurge la ministeriulu maghiaru, cá se medilocéscu la internunciatur'a austriaca egala protectiune si pentru maghiari. Jókai interpeléza dara, déca min. de interne a facutu ceva dispusetiune energica in caus'a acést'a.

Br. Wenkheim min. de interne, respunde, ca casulu acést'a nu i a fostu cunoscutu. Despre alte asemenea casuri din Alecsandri'a si Cairo, a facutu dispusetiuni energiose pentru de a li se inlesni reintórccrea in patria, dar' apromite, ca va contribui a sterpi asemenea abusuri. Jókai se multiamesse cu respunsulu.

Swetozár Miletics, dep. serbu face 3 intrepelari a) in caus'a corabiei „Germania“ cu oasulu dela Rusciucu, pe care se omorira oei 2 serbi, intrebandu pe min., ca vré a mediloci, cá regimulu turcescu se depuna pe resp. Mithad-Pasia si consululu austriacu se se departeze din oficiu; ér' Turci'a, a oarei prosperare din punctulu esistintiei constitutiunale a natiunii serbeeci nu e ertatu a o inaintá, se se siléscu a garantá, ca nu se voru mai intemplá asemenea casuri?

In interpelatiunea a 2-a intréba Miletics pe min. presiedinte, déca demisionarea functionariloru si a profesoriloru din Croati'a si Slavoni'a, s'a facutu cu scirea si influenti'a lui, si in casu de asia, cu ce justifica min. astfeliu de procedere, ce compromite pacea? Déca rescriptulu privitoriu la ordinea dietei si a alegerii s'a emis prin influenti'a si aprobarea lui si in casu de asia cum justifica medilocirea unei astfeliu de octoari? Er' déca nu, da consiliu, cá corón'a se si retraga rescriptulu din 20, se demisioneze pe consiliarii de acum, ad. pe canoelariulu prov. si locutienetoriulu de banu, inlocuindu cu altii capaci de a mediloci o impacare sincera.

c) Intréba pe intregu ministeriulu, déca e aplecatu, cá dupa apromisiunea din 18 Iuniu faouta in dieta, se iè inainte catu mai curundu decisiunile congresului serbescu din 1861 proponendule intr'unu proiectu de lege dietei.

Presiedintele min. Andrásy da o lectiune despre interpelare, care ar' trebui se fia simpla si précisa. Si in fine denegandu calitatile de interpelatiune la cele intrebate de Miletics intréba si camer'a, déca considera aceste intrebare de interpelatiuni (strigate negative). Totusi cá la nesce obiecte venite inainte din intemplare respunde: ca in caus'a Germaniei s'a ordonatu cercetare si se astépta resultatulu, care se va comunicá camerei. La a 2-a interpelatiune, ca nu póte luá asupra si responsabilitate formala, ci la cea morala a acoloru ordonatiuni bucurosu iea parte. Cu privintia la congresulu serbescu respunde, ca se va face proiectu de lege, candu gubernulu nu va fi impededatu prin multe sale lucruri. —

Miletics se declara nemultiamitu cu respunsulu si si pastreza dreptulu a respunde la cele dise de ministru.

Mai incolo se facu vorba multa in caus'a lui Böszörményi, pentru care comisiunea affa cu cale, cá se se de voia procuratorulu generalu alu trage la judecata de presa. Miletice dede o motiune, cá se se tréca la ordinea dilei asupra acestui obiectu si in fine se decise cá propunerea lui Miletics se nu se tiparéscu neci propuna la discussiune. — Pana in 18 nu va fi siedintia. Timpulu trece si tace si caus'a natiunalitatiloru va veni inainte ad calendas graecas(?) Dar' cea deschisa a uniunii óre s'a inchisu? de cine?

Conferintiele deputatiloru greco-orientali.

Intre deputatii serbi si romani gr. orient. se tienura vreo 3 conferintie in caus'a coordonarii metropoliiloru romana si serba In conferinti'a a 3-a s'au invoitu pe deplinu cu puoine esceptiuni in punctele urmatórie:

*) Az oláh jobbágság t. i. kéntelen volt a maga tulajdon sátoros innepeiken, a magyar földes urak számára urbéri szolgálatot tenni. Sz.

**) Tehát az oláh papokat még csak csupa gyanuból is be lehet fogni! Sz.

1. Că metropoli'a gr. or. romana coordonata cu cea serba se se inarticuleze.

2. Credinciosii ambelor metropolii se fia indreptatiti asi ordoná autonomu negotiale besericesci, scolare si fundatiunale in deosebite congrese si prin organe proprii, ale si administrá si conduce, pastranduse dreptulo coróniei de superinspectiune.

3. Ministeriulu se conchiame dupa datin'a de pana acum catu mai ingraba unu congresu serbescu pentru reorganizarea acestuia.

4. Intoomai se se conohiame catu mai curendu unu congresu romanu in conformitate cu propunerea sinodului episcopiloru romani din 1865 cu scopu de a se organizá si de a pertractá cauzele pomenite in punctulu 2.

5. Determinatiunile § 8 art. XX 1848 se se scóta din activitate. In cauzele religionarie de si separati, vedemu ca totu mai luora deputatii romani gr. or. Óre ceilalti ce facu? Si cu totii intr'o concordia ce misca pentru natiune? Maghiarii si secuii facura multe pentru sine. —

ROMANIA.

Temeiurile consiliului ministrilor, din care au aflatu neaparatu disolvarea camerelor sunt cu multu mai constitutionale, decatu credu ómenii de partite. Reportulu min. de interne respectivu din 31 Oct. v., s. c. s'a aprobatu de Domnulu dupa cum s'a prezentatu. Se citimu cu atentiune jurnalulu supusu la aprobare:

„CONSILIULU MINISTRILORU.

Jurnal.

Siedintia din 31 Octobra 1767.

Corpurile legiutóre actuali au fostu alese a doua di dupa intronarea dinastiei in Romani'a si dupa votarea unei constitutiuni. Natiunea n'avusese timpu nici a si da séma de conditiunile ce'i facea noulu seu pactu fundamentale, nici a cunoáce pe deplinu oile pe cari voia se o conduca suveranulu, earuia ea ii incredintiasse destinariile sale. Nedomirirea ce domnia in spiritele tuturoru putu déra se fia adesea exploata de interesele si de pasiunile personali, cari se desfasiurara si cu mai multa inlesnire din caus'a legii electorale. Acésta lege fusese votata in pripa; fórte multe din articulele ei, redactate intr'unu modu nelamuritu, dau locu la una multime de interpretari si nici instructiuni precise nu asiediasera una procedura identica pentu operatiunile electorali. Verificarea titluriloru a aretatu ca, nu numai in diferite judetie, dara anca in diferite colegiuri ale aceluia judetiu, legea a fostu intielésa si aplicata in deosebite moduri. Adunarile au trebuitu se tréca peste una multime de violari si contradictiuni ce se produsera in alegeri; oai d'ar' fi procesu altafelu, dupe insusi declararea mai multoru reprezentanti, mare parte din alegeri ar' fi fostu anulate si corpurile legiutóre nu s'ar fi pututu constitui.

Unadata constituita in asemeni conditiuni, candu a trebuitu se proceda la cele deantai lucrari, s'au manifestatu si mai netedu consecutiile confusiunii, in care se facusera alegerile.

Camer'a impartita in trei fractiuni, din cari nici una nu formá una majoritate, era prin acésta chiar', redusa la unu felu de neputintia. Ministeriulu deatunci negasindu una majoritate, care, séu se'lu respinga in data si se'lu puna astufelu in positiune de a alege otarirea constitutionale ce avea se iè, séu se'lu sustia si se'i dè concursulu activu si leale de care unu guvern ar' nevoie spre a puté merge, s'a smacinatatu mai multu timpu in discutii fara rezultat. De aci a decursu pentu afacerile publice una deplina paralisie. Desbaterile bugetarie n'au inceputu decatu in Ianuaru, fara ca timpulu trecut da la 15 Novembre, candu se deschisese camera, se fi fostu intrebuintiatu la unu studiu seriosu alu budgetului. Consecinti'a a fostu numeroásele defecte ale acestui budgetu, care trebuia se reguleze finacele tiei si care le a lasatu totu in confusiunea de mai nainte. Legile de care avea nevoie tié.a nu furu nici macaru luate in desbateri, si chiar' cele done, trei, ce se votara, se resimtu de frementarile si neintielegerile in cari se afla puterea legiutóre.

Abia pe la sfirsitul lui Februaru se formá una majoritate pentu a cere retragerea miu-

sterului. Maria S'a Domniforulu, pusu in positiune de a usa de prerogativele s'ale constitutionali, se hotari a chiama la putere ministri din acea maiortate, cu sperantia ca paralisia va inoeta si ca lucrarile nu se voru mai intardia. Inse, abia se forma noulu ministeriu, si se vediu ca maiortatea din care esise nu era de catu efemera. Camera remase impartita totu in cele trei fractiuni de fortie mai egali, cari nu se puteau intielege, din care cauza se facea anevoiósa functionarea mecanismulu constitutionale. Astufelu sesiunea se inchise fara a fi datu mari rezultate. In intervalele sesiuniloru se manifestara din partea unoru deputati si senatori tendintie cari atrasera asupra le desaprobarea formale a alegatoriloru lor si protestari din mai multe parti ale tiei.

Dupa asemeni precedintie, guvernulu Mariei S'ale nu s'a miratu nici de cum vedindu ca chiaru de la deschiderea sesiunii actuale camera, in locu de a se ocupa cu interesele urgenti si vitali pentu cari era chemata extraordinariu, n'a ongetatu de catu a hartini pe ministeriu, aretandu astufelu, de la inceputu ca suntemu intr'una situatiune imposibile. Unulu din deputati, intruna interpelare adresata adi guvernului, a definitu acésta situatiune dicendu ca si ministeriulu si camera se afla intr'una positiune falsa unulu in facia altuia si ca nu este cu putintia a mai merge astufelu. Prin acésta interpelare nu numai s'a pusu cestiunea ministeriale, déra, anca s'a negatu chiar' prerogativ'a constitutionale a tronului de a si alege consiliari, precumu si ace'a de a chema natiunea se se pronuncie in trece consiliarii tronului si corpurile legiutóre, si ce este mai gravu, s'a pusu in cestiune in facia tiei si a Europei, unirea, bas'a statulu Romanu. Ministerulu Mariei S'ale a cerutu dela adunare se se pronuncie in data; camera insa, in locu de a lua una hotarire neteda si directa, conforma datineloru constitutionali, a trecut la ordinea dilei, apoi procedendu la votare pentu numirea comisiunii ce avea a cerceta si a se pronuncia asupra propuneriloru guvernului, a datu inca una data adesiunea sea la acele atacuri, alegendu pe insusi interpelatórele si pe aceia ce cu densulu se aretaseru mai ostili.

Déca guvernulu ar' avé sperantia ca acésta camera ar' puté forma in fine una maiortate basata pe principiuri, prin urmare stabile, elu n'ar' esita nici unu minutu de a se retrage si de a da loculu ministerulu acelei maiortati. Din cele petrecute pana acumu inse, s'a pututu vedé, ca ori ce ministeriu s'ar' forma n'ar' avé nici una durata, si ca sesiunea actuale a adunarii, de s'ar' prelungi, n'ar' produce nici unu resultatu positivu, ci s'ar' perde numai unu timpu precisu in desbateri fara folos si in smacinari, cari ar' face pe tiea se se induoiésca érasu de salutariele efecte ale regimulu constitutionale.

Catu pentu senatu, tiér'a a vedutu anca din sesiunea trecuta spiritulu de care este animatu. Elu a respinsu proiectulu de stramutarea curtii de casatiune la Iasi, reclamata cá una compensare morale pentu acea veche capitale, pana la facerea cailoru ferate. Elu a respinsu asemenea, séu a lasatu in nelucrare mai multe alte proiecte menite a aduce imbunatatiri in conditiunile de salubritate, de prosperitate materiale a orasielor, si a ameliora lucrarile loru publice. In sesiunea acésta elu nici n'a pututu incepe lucrarile pana astadi, ca-ci nu s'a completatu enca.

Considerandu ca acésta stare de lucruri nu numai paraliséza administratiunea, compromite justitia si finacele tiei, déra, lucru mai gravu, da lovituri creditulu seu in afara si face a se pune la indouéla capacitatea natiunii de a se governa;

Considerandu ca dupa una lupta de douedeci de ani pentu asiurarea existintiei si a drepturiloru s'ale, Romani'a a redobanditu in fine suveranitatea ei si una dinastie, a le carei legaturi cu statele cele mari europene o punu in positiune de a ajunge mai curendu si mai sicuru la tari'a si marirea nationale, si ca este pusa in conditiuni de a si da séma de starea s'ale actuale si de a puté judeca in cunoscintia de cauza intre guvernulu si camera;

Consiliulu ministriloru, dara, crede de a s'a datorie de a consilia pe Maria s'a Domniforulu se faca apelu la natiune, si astufelu supt-scrisii suntu de parere a propune cu respectu

Mariei S'ale disolvarea corpuriloru legiutóre, in virtutea art. 95 din constitutiune si convocarea alegatoriloru pentu novele alegeri, in marginele terminelor acolo presorise.

Acestu jurnalulu se va supune de catre d. presiedinte alu consiliulu ministriloru si ministru de interne la inalt'a aprobare a Mariei S'ale.

Stefanu Gulescu, D. Brateanu, I. C. Bratianu, G. Adrian, D. Gusti, Gr. Arghiropolu.

— Alegerile prin colegia s'au si ordonatu.

Cronica esterna.

FRANCIA. Parisu. Cuventarea de tronu a imp. Napoleonu III. e pacifica, totusi recomanda imbunatatirea armatei fara reserva. Imperatulu dice: ...Cu tóte declararile pacifice ale guvernulu meu, se respandise credint'a, ca ori ce schimbare interióre in Germani'a ar' fi una cauza de conflictu. Acésta incertitudine trebe se inceteze. — Trebe se primimu curatu si cu sinceritate schimbarile ce s'au facutu in Alemani'a, si se proklamamu, ca nu ne vomu mesteca in transformarile ce se voru face prin vointi'a poporatiuniloru pe catu timpu nu voru fi amenintiate interesele si demnitatea nóstra.

Imperatorele dise apoi, ca espositiunea universalé a datu chieziesie necontestabile de concordia, inse nu putemu se ne dispensamu de a imbunatati institutiunile militare ale Francoiei. In acestu scopu se voru supune camerelor roue dispositiuni basanduse pe principii reducerii serviciulu militaru in timpulu de pace si crescerea armatei in timpu de resbelu,

Venindu apoi la cele de pe urma evenimentele ale Italiei dechiara, ca liniscea este mai pe deplinu stabilita in statele papei si ca se póte asteptá curundu repatriarea ostiloru. Conventiunea dela Septembre, adange, care esista pentu noi pe catu nu va fi inlocuita cu unu nou actu internatiunale, nefindu observata, si pentu a preveni noue complicari, amu fostu silitu se trimitu din nou trupe la Rom'a pentu a prosperá puterea papale si ordinea Europei contra careia se faceau demustrari revolutionarie. Acum ordinea fiindu restabilita am propusu a se regulá, printr'una conferintia reportarele Italiei cu santulu scaunu.

Cestiunea Orientulu a preocupatu spiritele, dar' se spera, ca consiliatiele puteriloru i au redicatu ori ce caracteru de iritatiune. Déca, cu tóte aceste au fostu óre care divergintie asupra modulu de a aduce impacoinirea, suntu fericitu constatá, intrunirea loru asupra dóne puncturi de capetenia: mantinerea integritatii imperiulu otomanu si imbunatatirea sórtei crestiniiloru. — Depes. „Rom.“

ITALIA astépta intrunirea conferintieloru europene in Rom'a, pentu cari inca nu se dechiara poterile, cu tóte ca si cele mai mici suntu avisate. —

Nr. 5625/1867 civile.

1—3

Edictu.

Magistratulu cetatiénu si districtualu din Brasiovu cá tribunalulu aduce prin acésta la cunoscintia publica, cumca domnulu Iosifu Puscariu, prin decretulu onorabilei curtii de apelu dela Sibiu din 26 Sept. 1867 Nr. 3018/1867 depusu la acestu tribunalulu a castigatu auctorisatiunea de advocatura, dupa aceea precum se vede din atestatul inclutulu presidiiu magistratualé din 8 Nov. 1867 Nr. presid. 942/1867 a depusu si juramentulu prescriu, éra pentu eesercitiulu profesiunii sale de advocatu isi alese de locuintia Brasiovulu.

Brasiovu 16 Nov. 1867.

Magistratulu cetatiénu si districtualu cá tribunalulu.

Cursurile la bursa in 22. Nov. 1867 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 81 cr. v.
Augsburg	—	—	120 „ 25 „
London	—	—	122 „ 25 „
Imprumutulu nationalu	—	—	56 „ 95 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	59 „ 20 „
Actiile bancului	—	—	686 „ — „
„ creditulu	—	—	181 „ 60 „

Obligatiile transilvane ale desarcinarii pamentulu in 18. Nov. 1867:

Bani 65.15 — Marfa 65.50.